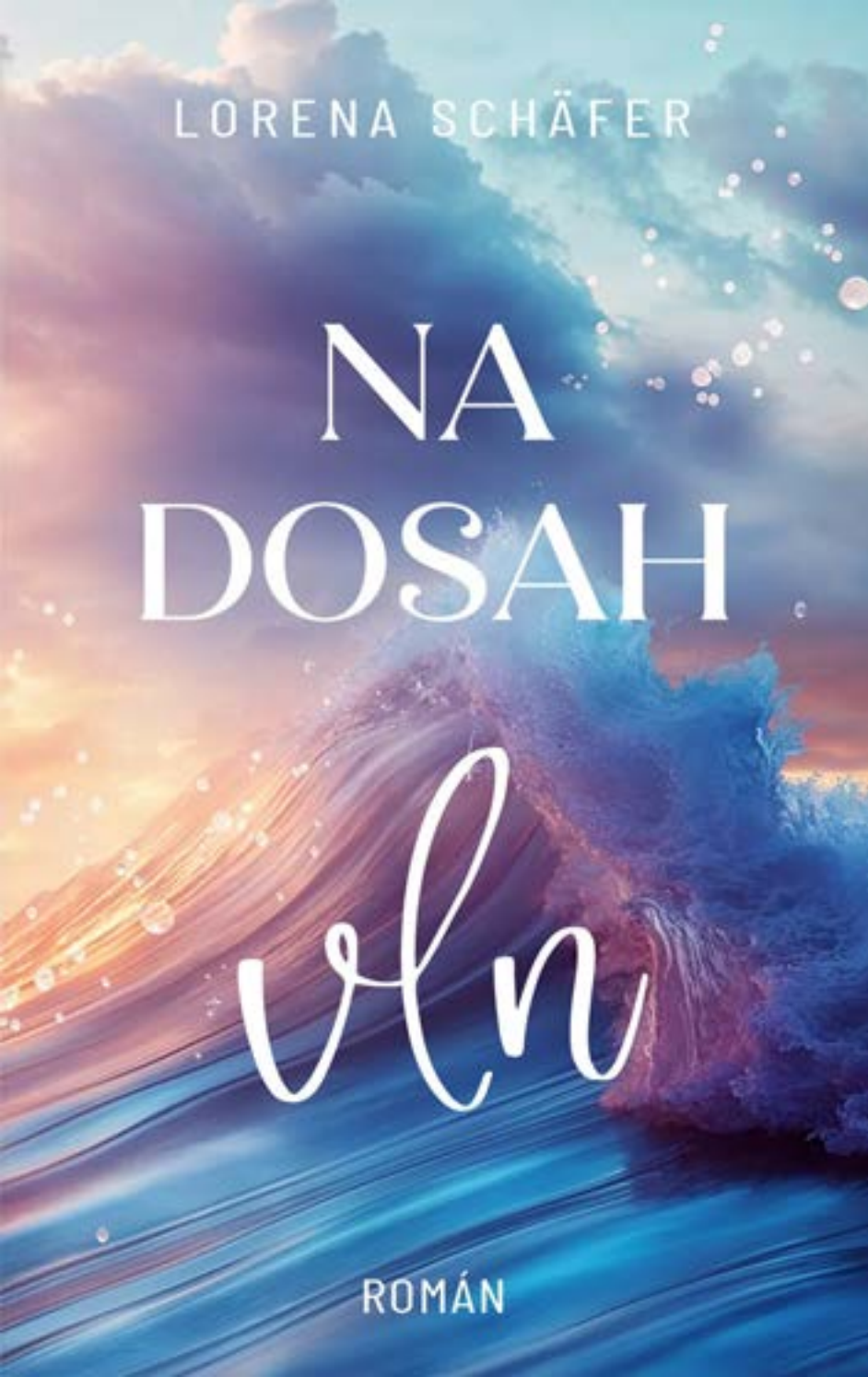

LORENA SCHÄFER

NA DOSAH

vln

ROMÁN

NA
DOSAH

vn

Copyright © 2023 Bastei Lübbe AG, Germany

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Taťána Štefánková, 2025

Cover © Kreativní bojovníci, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-6923-0 (pdf)

LORENA SCHÄFER

NA
DOSAH
vln

přeložila Taťána Štefánková

*Pro moji betačtenářku Tess,
která miluje „Zemi tam dole“
stejně jako já.*

PLAYLIST

Where's My Love – SYML

Gypsy – Jack Botts

The Open Road – Hollow Coves

Without Your Love – The Paper Kites, Julia Stone

Someone Like You – Noah Kahan, Joy Oladokun

Blue Eyes – Jordy Maxwell

Waves – Dean Lewis

You Might Think – Sons Of The East

Too Young – Louis Tomlinson

Ocean Wide – JONAH

Being Me – Jack and the Weatherman

Now You Don't – Ocie Elliott

Wonderwall – Oasis

Sweet Child O'Mine – Taken By Trees

Thinking out Loud – Ed Sheeran

Načtěte kód v aplikaci Spotify
a zaposlouchejte se

BILLIE

„Sázím pět dolarů, že si budou přát ‚Love Yourself‘,“ šeptl mi do ucha Garrett.

Odložila jsem ukulele a prohlížela si houf lidí, který se před námi shromáždil. Vedle rodin tu stáli teenageři, a dokonce i jeden starší pár. „Dneska bych na to nesázela,“ šeptla jsem zpátky. Vtom jsem spatřila, jak jeden z tatínků položil své ženě ruku kolem ramen a něco jí zašeptal do ucha. „Pět dolarů, že to bude ‚Wonderwall‘.“

Stal se z toho jakýsi náš rituál. Garrett přišel každé odpoledne na poslední půlhodinu mého vystoupení na Federation Square a pokaždé jsme se sázeli, jakou píseň si bude přát publikum na závěr. Pokud jsem to neuhádla, pozvala jsem ho na kávu do jednoho ze stánků poblíž. A pokud prohrál Garrett, koupil ji on.

Koncem října začínalo v Melbourne jaro, ale v některé dny bývalo přesto ještě chladno a ruce jsem měla při hraní úplně ztuhlé. A tak jsem zvolala: „Děkuji, že jste byli tak skvělé publikum. Poslední píseň si dnes můžete vybrat sami. Má někdo nějaké přání?“ Jako pokaždé se zprvu nikdo neozval, a tak jsem oslovila přímo někoho z diváků. „Třebas vaši oblíbenou píseň?“ zeptala jsem se znovu.

Jedna dívka zašeptala něco kamarádce a Garrett se na mě hned vítězně usmál. Ale přesně v ten okamžik zavolal ten tatínek: „‚Wonderwall‘ od Oasis!“

„Dobrá volba,“ odvětila jsem a mrkla na Garretta, který naznačil rukou salutování. Bylo to potřetí za sebou, co jsem vyhrála – můj nový rekord.

Hrábla jsem do strun ukulele a zahrála první akord. Během zpěvu jsem se pak snažila vytěsnit lidi i mobilní telefony, kterými si mě natáčeli. Mezi pouliční muzikanty, zvané tady v Austrálii buskeři, jsem patřila už dva roky, a přesto jsem si na tohle ještě nezvykla.

Malý chlapec položil tři mince do pouzdra na hudební nástroj na zemi přede mnou a váhavě se na mě usmál. Vděčně jsem mu poděkovala pokynutím hlavy – Melbourne bylo cílem každého, kdo se snažil v Austrálii prorazit svým uměním, ale na scéně pouličních muzikantů vládl tvrdý konkurenční boj. Například Garrett měl u sebe vždy zesilovač, díky kterému ho bylo slyšet skrze všechny stánky, rozseté po tržišti na Queen Victoria. Penny se několikrát denně převlékala do různých kostýmů a své písně doprovázela tancem. A před několika dny se před nádražní stanicí Flinder Street Station objevil týpek s obrovským pojízdným křídlem. Téměř každý týden proudili do města noví lidé, kteří doufali, že budou objeveni na ulici jako Ed Sheeran nebo Passenger.

Raději jsem se znovu soustředila na text písně. Hlouček diváků se postupně rozrostl, a když se mnou společně zpívali poslední refrén, na chvíli mě přemohl pocit, který dokáže vyvolat jen hudba. Na tu chvíli jsme my všichni tady byli propojeni. Jedno, odkud jsme přišli, nebo jak rozdílní jsme se zdáli být. Když jsem ukulele zase odložila, sklídila jsem aplaus a několik diváků mi poté hodilo do pouzdra kromě mincí i bankovky. Pak se skupina postupně rozešla. A kouzlo bylo pryč.

Lewis, který po celou dobu podřimoval u mých nohou, zvedl hlavu a nedočkavě ke mně vzhlédl. Podřepla jsem si k němu a pohládila ho po měkké srsti. „Už půjdeme,“ ujistila jsem ho.

V příštím okamžiku na mě radostně skočil a málem mě povalil.

„Ty jsi ale pošuk,“ hihňala jsem se a políbila ho na čelo. Lewise jsem kdysi našla na odpočívadle u dálnice Princes Highway. Zašla

jsem s ním tehdy ke zvěrolékaři a ten mi poradil, abych zvolila přísnou výchovu.

„Australští ovčáci jsou velmi chytrí psi, slečno,“ vysvětloval. „Musíte mu hned na počátku ukázat, co smí a co ne, jinak si na vás bude dovolovat.“

Snažila jsem se jeho radou řídit, jak jen to bylo možné, jenže Lewis si získal mé srdce hned v první vteřině. Stejně jako já byl odkázaný sám na sebe. Teď jsme aspoň měli jeden druhého.

„Půjdeme?“ zeptal se Garrett a podal mi pouzdro.

A tak jsem rychle spočítala peníze v pouzdru a strčila si je do staré kožené kabelky. Toho odpoledne jsem vybrala třicet sedm dolarů. Bylo mi jasné, že o víkendu budu muset hrát navíc i večer, protože především v sobotu praskala Federation Square ve švech a mnozí z procházejících měli o hudbu a zábavu zájem.

Hodila jsem si pouzdro s ukulele přes rameno a s Lewisem na vodítku jsme se pak loudali po barevné dlažbě ke stánkům s občerstvením, kde jsem si od Garretta vybrala svoji výhru.

„Nemůžu uvěřit, že jsem už zase prohrál,“ vrtěl hlavou. „Taková smůla.“

„Nejde tu o smůlu,“ odvětila jsem a přitom jsem mu mávala před obličejem cukrem v sáčku. „Mám na to nadání. Uhádnou totiž přesně, co si lidé myslí, jakmile se na ně podívám.“ Zamíchala jsem cukr do kouřící kávy. „Člověk se jen musí správně dívat.“

Garrett na to nic neřekl, jen se napil ze svého kelímku.

Lewis mi tančil kolem nohou a nadšeně vrtěl ocasem. „Skořicový šnek dneska nebude, je to pro tebe nezdravé,“ vysvětlila jsem mu a vrtěla jsem hlavou, zatímco on dál funěl a z tlamy mu visel jazyk. Stále ještě se nevzdal naděje.

Vtom se mě Garrett zeptal: „Co děláš dneska večer, Billie?“ a ve mně byla najednou malá dušička. Čekala jsem, že tahle chvíle jednou přijde, ale zároveň jsem doufala, že to nastane mnohem později.

„Nic zvláštního,“ odvětila jsem neurčitě.

„Neměla bys chuť –,“ pokračoval, ale já jsem ho nenechala domluvit.

„Jsem vážně unavená a i pro Lewise to byl dlouhý den. Raději půjdeme rovnou domů.“

Garret jen mlčky přikývl, zklamaný výraz ve tváři ale skrýt nedokázal.

Široce jsem si zívla, zamávala mu a vykročila rychlou chůzí přes náměstí směrem k tramvajové zastávce. Lewis šel vedle mě, zatímco já jsem cestou pozorovala paprsky zacházejícího slunce, odrážející se ve velkých okenních tabulích okolních galerií. Když jsem se pak s Lewisem prodírala davem lidí k zastávce, držela jsem ho pevně na vodítku. Linka šestnáct dorazila naštěstí zároveň se mnou, a tak na mě dokonce zbylo i místo na sezení. Lewis si lehl pod sedadlo. Tramvaje ho zpočátku děsily, ale časem si na ně zvykl.

Dívala jsem se z okna a snažila se nemyslet na tu situaci s Garrettem. Marně. Jeho pohled mě určitě bude pronásledovat po celý večer. Měla jsem ho opravdu ráda, ale držela jsem se dvou pravidel, která jsem z pádného důvodu striktně dodržovala. Zaprvé: povoleny jsou jen letmé známosti. A zadruhé: nikdy nezůstávat dlouho na jednom místě. Všechno ostatní přinášelo jen trápení.

Venku nás mýjely výškové domy umělecké čtvrti Southbank. Už jen dvacet minut jízdy směrem na jih a budeme s Lewisem doma.

BILLIE

Když jsme konečně vystoupili ve stanici St. Kilda na předměstí Melbourne, odepnula jsem Lewise z vodítka a namířili jsme si to k pláži. Chodili jsme až do její zadní části, kde bylo povoleno volné pobíhání psů. Pobaveně jsem sledovala, jak Lewis nadšeně vběhl do vody.

„Ty lumpe,“ zvolala jsem, když ke mně přiběhl zpátky a řádně se otřepal. Vzhlédl ke mně těma svýma oddanýma očima.

„Máš pravdu,“ souhlasila jsem. „Raději tady než v posteli.“

Potom jsme se loudali pod palmami podél přístavu. Kolemjdoucí se neustále zastavovali, aby si Lewise pohladili, takže jsme postupovali jen pomalu. Ale nemohla jsem jim to mít za zlé. Jeho měkká srst se světle hnědými fleky k drbání přímo vybízela. Člověk měl pocit, jako kdyby zabořil ruku do kožichu malého medvídka.

Byla už tma, když jsme konečně došli až k plotu zahrady. Otevřela jsem branku a přešla po zahradní cestičce k malému domku z červených pálených cihel. Tam jsem zaklepala na domovní dveře.

Otevřela mi Kate, za uchem zastrčený štětec. „Ahoj, Billie.“

„Ahoj.“

Dřepla si a podržela Lewise. „Nazdar, ty můj fešáku.“

Podala jsem jí bankovky, které jsem odpočítala předem už během jízdy v tramvaji. „Tady, platím do neděle.“

Vždycky jsem platila jen na tři dny dopředu. Nikdy na delší dobu. Tím pádem jsem nebyla vázaná k jednomu místu a mohla jsem kdykoli zase odjet.

„Děkuju.“ Kate se zase zvedla a peníze si ode mě vzala. „Měla jsi úspěšný den?“

Pokývala jsem hlavou. „Jakž takž. A ty?“

Vytáhla si zpoza ucha štětec a povzdychla si. „Ušlo to. Obrazy musí být hotové do víkendu, ale mám teď nějaký blok.“

Kate ilustrovala dětské knížky. Což bylo asi to jediné, co jsem o ní věděla, i když mi od začátku připadala moc fajn.

„Kdybys měla chuť dát si s námi dnes večeri, tak dej vědět,“ nabídl mi. „Jakmile dorazí Dylan, zapneme gril.“

„Moc děkuju, ale půjdu brzy spát,“ odmítla jsem.

„Tak třeba někdy jindy.“ Zamávala mi a já jsem s Lewiséem obešla dům a zamířila k otevřené garáži. Dodávka tam stála tak, jak jsme ji tam ráno zanechali. Kdysi nejspíš bývala bílá, ale dnes už měla lak plný skvrn. Některá zrezivělá místa se ani nedala přelakovat, ale mně to nijak nevadilo. Zdála se mi nádherná taková, jaká byla.

„Domove, drahý domove,“ zašeptala jsem a odtáhla boční dveře.

Lewis chtěl skočit dovnitř, ale zadržela jsem ho. „Stůj, nejdřív packy.“ Vzala jsem z podlahy auta hadr. „Hodný pejsek. A teď ještě druhou stranu,“ chválila jsem ho. Lewis trpělivě držel, dokud jsem nebyla hotová, a teprve potom skočil dovnitř. Sundala jsem si hnědé kotníkové boty a vyšplhala se za ním.

Díky autobaterii, která se přes den nabíjela, jsem mohla zapnout světelné řetězy, natažené uvnitř podél jedné strany dodávky. Bylo tu nádherně útulno. Malinká kuchyňská linka z bílého dřeva měla zabudované umyvadlo, varnou desku a mrňavou ledničku. Na ni navazoval úzký sprchový kout, kde se nacházel i záchod. Zadní část vozu byla vybavená dřevěným stolem, který se dal odsunout, a velkou matrací, uzpůsobenou tak, aby fungovala i jako rohová sedačka. Teď se na ní mezi spoustou polštářů a dek uvelebil Lewis.

Otevřela jsem ledničku. Kromě toustového chleba, másla a trochy zeleniny zela prázdnotou. „Zítřka musíme jít nakoupit,“ konstatovala jsem.

Lewis mi pozorně naslouchal.

„Pro tebe tady mám samozřejmě všeho dost, neboj,“ usmála jsem se na něj a vyndala z jedné z mnoha nástěnných skříněk suché krmivo. Hned vedle jsem měla vyskládaný sloupek spodního prádla – ačkoli tu byl každíčký volný centimetr zastavěný policemi a skříněmi, úložného místa se mi ani tak nedostávalo. A to jsem nepotřebovala nic kromě ukulele, pár kousků nádobí, oblečení, kosmetiky a kytičkované krabice s dopisy a vzpomínkami, takže mi to zase tolik nevadilo.

Až na jedno místo jsem se nikde necítila tak dobře a bezpečně jako tady, v této dodávce. A protože na ono první místo už jsem se nemínila vrátit, stala se mým domovem ona.

Nasypala jsem do Lewisovy misky granule a postavila ji na postel. Okamžitě se na ni vrhl, zatímco já jsem si namazala plátek toustového chleba máslem a ukusovala k němu jen tak rajče – v dodávce nebylo na přílišnou etiketu místo. Jedli jsme, spali a žili na pár metrech čtverečních.

Nakonec jsem si u umyvadla vyčistila zuby. Jenže když jsem otočila kohoutkem, vytekl jen slabý pramínek vody. Bylo jasné, že je třeba doplnit zahradní hadicí nádrž.

Kate a Dylan mě nechali používat všechno, aniž by mi účtovali další náklady. Na svých cestách jsem v aplikaci vyhledávala jen taková místa k přenocování, kde lidé nabízeli své zahrady a dvory jako stání pro obytná auta. Místo couchsurfingu – tedy bezplatného sdíleného bydlení – šlo vlastně o campersurfing. Dbala jsem na to, aby hostitelé byli oficiálně zaregistrovaní a měli samá pozitivní hodnocení, abych se mohla cítit bezpečně.

Lewis postrčil misku čumákem směrem ke mně na znamení, že by rád přídavek.

Rozesmálo mě to. „Ty malý nenasyto. Ale už jen trošku, jasné? Přejídání není zdravé.“ Dosypala jsem mu do misky ještě trochu granulí. Poslední dobou jsem vydělávala o něco víc než během studených zimních měsíců, a tak jsem si umínila, že

Lewisovi koupím v supermarketu žvýkáci tyčinky, které měl tak rád.

Vtom zavibroval mobil, který jsem odložila na malý stolek. Z postele jsem se pro něj natáhla. Předčíslí jsem znala, ale samotné číslo mi nic neříkalo. Zamračila jsem se, protože existovala jen jedna osoba, která znala mé číslo, a s nikým jiným jsem mluvit nechtěla.

Tak jsem mobil zase odložila, svlékla si dlouhou sukni a svetr, stáhla z prstů prsteny a přes hlavu i řetízky. Všechno jsem to pečlivě vyskládala na stolek. Převlékání v dodávce, kde jsem se mohla sotva vzpřímeně postavit, představovalo pokaždé gymnastické cvičení.

„Jógu si můžu ušetřit,“ podotkla jsem směrem k Lewisovi, když jsem si natahovala pyžamo. „Ale zítra ráno se pořádně proběhneme. Aby ses se mnou ještě nezačal nudit.“

Lewis se na mě díval, jako kdyby rozuměl každému slovu. Podrbala jsem ho za ušima. Nechtěla jsem teď myslet na zítřek, kdy zase stanu tváří v tvář Garrettovi. Určitě pro mé náhlé dnešní zmizení očekával nějaké vysvětlení. Znali jsme se už dobré dva měsíce, ale chystala jsem se brzy zase pokračovat v cestě a v žádném případě jsem nechtěla zranit jeho city.

Byla to moje chyba. Pustila jsem si ho příliš do života. Obvykle jsem žádné užší kontakty nenavazovala, ale on se jednoho večera jednoduše objevil a po mém vystoupení se ke mně připojil. Ráda jsem si s ním každý večer popovídala. A za mě to tak mohlo klidně pokračovat dál, jenže to nebylo možné. Ten druhý chce pokaždé časem něco víc, ale já jsem stála jen o povrchní vztahy.

Lehla jsem si jako každý večer vedle Lewise, který už pravidelně oddychoval, a přetáhla si přes sebe deku. A jako každý večer se mi zjevil pár temně modrých očí, než jsem konečně usnula.

NATHAN

„Nathane!“ Hazel mi lusкла prsty před obličejem. „Posloucháš mě vůbec?“

„Samozřejmě,“ řekl jsem rychle, ačkoli to byla čirá lež. Myšlenkami jsem byl totiž na míle daleko – na Hastings Street u reklamního plakátu, který oznamoval, že v únoru se tady v Emerald Bay bude konat pohár, ve kterém se utkají surfaři z celého z východního pobřeží.

„Nevěřím ti ani slovo.“ Hazel se ušklíbla a otevřela dveře do obchůdku s dětským zbožím.

Procházeli jsme uličkami mezi regály s oblečením a Hazel zvedala jedno tričko za druhým. „Všechno je to růžové. Copak nemůžou šít oblečení i v jiných barvách?“

„Asi bychom se měli raději podívat na hračky,“ navrhl jsem.

Přikývla. „Isla se nedávno zmínila, že touží po novém dětském tabletu s motivem želviček.“

„Mně zase vykládala o kostýmu astronauta, který by mohla nosit na pláž a nezanesla si tak nohy pískem,“ doplnil jsem.

Rozesmáli jsme se. Blížily se páté narozeniny naší neteře Isly a my jsme jí chtěli koupit dokonalý dárek, i když náš bratr Sam byl toho mínění, že ji příliš rozmazluje.

Ještě chvíli jsme šmejdili po obchůdku a nakonec jsme se rozhodli pro tmavě zelené lacláče a velikou nafukovací želvu do vody. Zaplatili jsme a loudali se potom po Pacific Avenue, která vedla přímo podél pláže.

„Máš ještě čas na jednu kávu?“ zeptala se Hazel.

Podíval jsem se na hodinky. Směna v restauraci mi začínala až za půl hodiny. „Dám si rád.“

Namířila na terasu kavárny Cooloola, kde klesla do jednoho z křesílek.

„Vlastně bychom si mohli dát kávu u nás v restauraci nebo doma. Aspoň bychom ušetřili,“ přemýšlel jsem nahlas.

Protáhla obličej. „To není to samé. Doma se stejně vidíme každý den a v restauraci přepneš do pracovního režimu, jakmile překročíš práh. Stejně jako máma s tátou, mají to tak odjakživa.“

Ke stolu přišla servírka s tmavě hnědými loknami. „Co vám mohu nabídnout?“

„Jedno cappuccino a jednu černou kávu, prosím,“ odvětil jsem.

„Hej, odkud víš, co si přeju?“ ozvala se rozhořčená Hazel.

Protočil jsem panenky a usmál se omluvně na servírku. Ta mi úsměv vrátila a přitom pokrčila nosík. Uvědomil jsem si, že tohle jsem doposud viděl jen u jedné osoby. Rychle jsem tu vzpomínku odehnal.

„Objednáváš si pokaždé to samé, Hazel!“

Usmála se. „Pravda, jsem prostě lehce předvídatelná. Přála bych si, aby tomu tak nebylo.“

Servírka se na ni usmála. „Káva bude za chvíli.“

Zašla dovnitř a já jsem se díval za ní. Po chvíli jsem si všiml, že ji Hazel pozoruje také. Když jsme si všimli pohledu toho druhého, oba jsme vyprskli smíchy.

„Jak to vlastně dopadlo s tvou poslední schůzkou?“

Hazel pokrčila rameny a odhodila na záda tmavě hnědé, do dvou copů zapletené vlasy. „Byla milá. Veselá. Hezká. Odškrtnuto, odškrtnuto, odškrtnuto.“ Malovala do vzduchu malé háčky.

„Ale?“

„Jednoduše tam chyběla jiskra. Jak by také mohla, když člověk musí všechny své přednosti vyplnit předem v dotazníku?“

Právě jsem se chystal odpovédět, když dodala: „Ne, nechci od tebe žádné rady ohledně randění.“

„Proč ne? Mám taky nějaké zkušenosti.“

Hazel protočila panenky. „V minulém roce jsi měl rande s Amandou Pierceovou a tu znáš už od školy. Kromě toho to ani nebylo tvé vlastní rande – Taylor tě tahal na dvojité schůzky, dokud nepoznal Ivy.“

Ten loňský večer dopadl katastrofálně. Když mě můj nejlepší kamarád Taylor přemluvil, abych s ním šel na rande ve čtyřech, myslel to dobře. Byl toho názoru, že trápení už jsem si vypotřeboval na celý život dopředu. Jenže celý večer musel mluvit za nás za oba, protože já jsem ze sebe nevypustil ani slůvko. Prostě jsem neměl na randění náladu.

„Co jsi mi to chtěla předtím vyprávět?“ změnil jsem raději téma a posadil se zpříma, abych Hazel ukázal, že tentokrát soustředěně naslouchám.

Naklonila se ke mně a rozzářila se. „Do vysvědčení zbývají už jen dva měsíce.“ Studovala posledním rokem na střední škole a brzy by měla mít maturitu v kapse. „Pan Lee říkal, že kdybych se u závěrečných zkoušek snažila stejně jako doposud, mohla bych být nejlepší z ročníku.“

„To mě tedy podrž, oříšku!“ zvolal jsem nadšeně. Tu přezdívkou jsme si kdysi odvodili z jejího křestního jména, tedy lískového ořechu. „To je paráda!“

Hazel byla o rok a půl mladší než já. Ale zatímco já jsem ve škole dělal jen to nejnnutnější, abych nějak prošel, ona a Sam od začátku excelovali. Moji učitelé byli v jednom kuse zklamaní, že mě jako jediné dítě z rodiny Harrisonových nedokážou pro školu nadchnout.

Stiskl jsem jí ruku. „Mám vážně radost. Vědí to už máma a táta?“

Zavrtěla hlavou. „Ti mají momentálně moc práce. Překvapím je, až jestli to vyjde.“

Obsluha nám přinesla kávu, a tak jsem slavnostně pozdvihl šálek: „Na moji malou sestřičku, která přitom není menší, ale

o celý centimetr větší než já. A z nás dvou jednoznačně ta chytřejší.“

Hazel spokojeně přikyvovala. Potom jsme si přitukli a upili doušek kávy.

„Pokud se navíc dostanu na praxi na veterinární klinice, můžu na podzim začít studovat na vysoké.“ Už od malička se chtěla stát veterinářkou.

„Určitě budeš nejlepší v ročníku a ta praxe ti stoprocentně vyjde,“ uklidňoval jsem ji.

„Pravděpodobně budu nejlepší v ročníku,“ opravila mě.

„Učíš se na zkoušky už celé měsíce. Co by se tak asi mohlo pokazit?“

„Je to už za čtyři týdny.“ Hlas jí vystoupal do vysoké tóniny. „Když na to jen pomyslím... Měla bych jít honem domů a neztrácet tady čas při popíjení kávy.“ Najednou začala nervózně poposedávat na židli.

„No tak to ti děkuju za kompliment,“ zasmál jsem se. „Těch deset minut tvoje známky přece nijak neovlivní. Dostaneš víc bodů než já s Taylorem dohromady.“

Odmávla to rukou. „Jako kdyby právě tohle pro mě mělo být měřítko. Vždyť ty jsi šel ještě ráno v den zkoušek surfovat.“

„Máma byla tenkrát pěkně našťavaná,“ vzpomínal jsem. „Ale nakonec to stejně dopadlo dobře.“

Hazel pohybovala pochybovačně hlavou, jako kdyby se mnou tak úplně souhlasila.

„Co je?“ zjišťoval jsem.

„Víš moc dobře, co mám na mysli.“

„Hazel, já jsem takhle spokojený,“ ujistil jsem ji. „Nakonec – ve kterém jiném zaměstnání můžu chodit v surfovacích šortkách?“ Zatahal jsem se za kalhoty.

„Jako –“

„Ne abys řekla surfař,“ zabránil jsem jí, aby větu dokončila.

Kousla se do rtu.

„Zvu tě,“ ukázal jsem na prázdné šálky na stole, „a přeju hodně zábavy s knihami.“

Poté, co se se mnou Hazel rozloučila, vydal jsem se na konec pláže Main Beach do restaurace U Tří borovic. Patřila mým rodičům a my jsme v ní v podstatě vyrůstali. Táta měl na starosti kuchyň a máma dřív zajišťovala obsluhu. Teď už se spíš jen starala o Islu. Sam s Islou se totiž vrátili ze Sydney do Emerald Bay poté, co jeho žena Kelsey náhle zemřela, takže mámě a tátovi přišla každá pomoc vhod. A proto jsem se hned po ukončení školy zapojil do rodinného podniku i já a začal jsem v restauraci taky pracovat. Bylo to nejlepší řešení pro všechny, ať už si o tom Hazel myslela cokoli.

Posledních pár metrů cesty jsem si zkrátil přes pláž. Právě se tu chystala do vody skupinka surfařů s prkny, což mi opět připomnělo ten plakát poháru východního pobřeží.

No tak, říkal jsem si, od té doby už uplynuly dva roky. Tak jak to teď je, je to dobré. Přesto jsem často cítil onen nezvladatelný vztek, o kterém jsem nikdy s nikým nemluvil.

Vyšel jsem po schodech na terasu restaurace, odkud byl nádherný výhled na celou zátoku. Máma a táta byli na své dílo právem hrdí. Tři borovice znal v oblasti každý a někteří stáli hosté sem chodili už roky. Táta griloval ryby jako nikdo jiný a lidé se tu cítili dobře. Připravovali jsme pro ně autentické regionální pokrmy. Často jsem běhal po restauraci bos, ačkoli mi za to máma pokaždé vyčínila.

Cestou dovnitř jsem posbíral ze stolů talíře a odnesl je do kuchyně. Velké prosklené dveře na terasu byly, tak jako vždy v létě, odsunuté dokořán. Restaurace s venkovní terasou díky tomu působily jako jeden velký otevřený prostor. Máma s tátou restauraci před několika lety zrenovovali a s novými stoly ze světlého dřeva a lampami z pleteného proutí teď působila moderně a útulně.

„Jsi tady brzy, drahoušku,“ konstatovala máma. Když jsem k ní zašel za barový pult, políbila mě na tvář.

„Měl jsem sraz s Hazel, ale musela se jít učit.“

„Měla by si dopřát víc volného času,“ podotkla a začala vydávat z myčky příbory.

Bral jsem je od ní a třídil je do regálu, který nám vyrobil můj nejlepší kamarád Taylor z mého starého surfovacího prkna. Přišrouboval na něj prkna a přetvořil ho tak na parádní polici. Odjakživa byl šikovný na ruční práce. Však se také vyučil jako truhlář.

„Znáš přece Hazel,“ uklidňoval jsem ji. „Učení zbožňuje. Ne snad, že bych to chápal...“ Zakřenil jsem se a mámě také unikl úsměv. Hodila po mně utěrku, abych mohl naleštit příbory.

Vtom se otevřely dveře a do restaurace vešel jakýsi kluk s rolí plakátů v podpaží. „Promiňte, můžu tady něco vyvěsit?“

Měli jsme ve vstupním prostoru velkou korkovou nástěnku, na které se ohlašovaly koncerty, trhy a různé další místní akce.

„Jasně, bez problémů,“ odvětil jsem a dál jsem políroval příbory.

„Ach,“ řekla máma náhle a vytřeštila oči.

Následoval jsem její pohled – chlapec připichoval na tabuli ten samý plakát s oznámením o konání poháru v surfu, který už jsem viděl dnes ráno.

Máma k chlapci přistoupila. „Tohle bohužel nepůjde.“

„Mami, nech ho,“ napomenul jsem ji a potom jsem se obrátil k tomu klukovi: „Klidně ho tam pověs.“

„Jsi si tím jistý?“ V očích měla ustaraný výraz.

„Jasně.“ Snažil jsem se znít lhostejně. „Stejně se tomu nevyhnu, pokud tedy do února z Emerald Bay úplně nezmizím. Ty plakáty budou všude.“

Stále ještě nevypadala přesvědčená.

„Můžou snad tyhle modré oči lhát?“ zeptal jsem se s hranou vážností a ona se po chvilce váhání konečně usmála.

V žádném případě jsem nechtěl, aby si dělala starosti. Měla jako všichni ostatní věřit, že už jsem všechno překonal.

Vzal jsem si další hromádku příborů a pustil jsem se do práce. *Musíš prostě těch pár měsíců dělat, jako kdyby bylo všechno v pořádku. Tak jak jsi to dělal poslední dva roky.*

BILLIE

Následující ráno jsem nejdřív nakoupila a potom jsem si vyšla s Lewisem na velkou procházku k pláži a zpět. To neznámé číslo zavolalo předešlého večera ještě dvakrát, ale já jsem ho i nadále ignorovala. V poledne jsme se opět vydali do centra hrát na Federation Square, protože tam při pěkném počasí trávila spousta lidí polední pauzu. A nakonec jsem si i vydělala dost peněz. Nevěděla jsem ani proč. Většinou to nezáleželo na mně. Prostě bývaly dobré a špatné dny. Počasí, roční období, akce ve městě, na které proudily davy lidí – to všechno hrálo nějakou roli a já jsem se pokaždé jen snažila podat nejlepší výkon.

Mé obavy z předešlého večera byly zbytečné, protože Garrett se neobjevil. Opakovaně jsem se rozhlížela, ale nepřišel. Dokonce ani na moji poslední píseň. To nemohla být náhoda. Uvědomovala jsem si, že nesmím cítit lítost, ale i tak mě to svým způsobem bolelo.

„Možná je to tak lepší,“ řekla jsem Lewisovi i sobě samé, když jsem psa připínala na vodítko, abychom mohli vyrazit na nádraží. „Už jsem si na něj příliš zvykla.“

A tak jsem při jízdě tramvají místo na Garretta myslela na to, které písně bych si měla nacvičit na příště. Vytáhla jsem z tašky ohmataný notýsek, který jsem vždy nosila u sebe. Většina textů v něm byly nedokončené písně, se kterými bych se zatím neodvážila vystupovat na ulici. Přesto jsem na nich pracovala, jak to jen šlo. A i teď jsem se do nich ponořila natolik, že jsem málem

propásla zastávku v St. Kild. Rychle jsem vyskočila ze sedadla a běžela s Lewisem ven. Cestou domů jsem si pobrukovala melodii, která mě k jednomu z textů napadla, dokonce ještě ve chvíli, kdy jsem Lewise umývala Dylanovou a Katinou zahradní hadicí. „Tóny ještě úplně nesedí,“ vysvětlovala jsem mu. „Ta melodie by měla být melancholická, ale ne příliš smutná. Spíš by v ní měla zaznívat naděje. A to není jednoduché skloubit.“

Lewis náhle našpicoval uši a rozštěkal se.

Rozhlédla jsem se kolem sebe. „Co se děje?“ zeptala jsem se ho. Zašla jsem do zadní části zahrady, ale ani tady nikdo nebyl. Lewis však nepřestával štěkat. Takového jsem ho ještě nezažila.

„To nic,“ uklidňovala jsem ho. „Podívej, nikdo tady není.“ Prošla jsem s ním ještě jednou celou zahradu, jenže Lewis mě tlačil k dodávce.

„Ty už bys chtěl jít spát? Vždyť jsou teprve čtyři hodiny.“ Jenže když jsem odtáhla dveře auta, nevyskočil dovnitř jako obvykle. Nevěděla jsem si s ním rady. Doposud byl pro mě Lewis otevřenou knihou – pokaždé jsem pochopila, co si přeje.

Náhle se znovu rozštěkal, zůstal ale sedět.

Sklonila jsem se k němu. U tlapek mu ležela taška, kterou jsem předtím nedbale hodila na podlahu. A uvnitř tašky to vibrovalo – zase to číslo ze včerejška. Nechápala jsem to. Kdo, jehož číslo jsem ani neznala, by se mnou potřeboval tak nutně mluvit?

Lewis znovu zaštěkal.

„Ty myslíš, že to mám zvednout?“ zeptala jsem se váhavě. Neměla jsem přitom dobrý pocit, ale když Lewis ještě navíc zavyl, hovor jsem nakonec přijala.

„Haló?“ Záměrně jsem se neohlásila svým jménem.

„Slečna Stevensonová?“ ozval se na druhém konci vysoký hlas.

„Ano, to jsem já,“ potvrdila jsem.

„Konečně jsem se vám dovolala.“ Z hlasu té ženy byla slyšet úleva. „Jsem Bindi Sandersová, zdravotní sestra a pečovatelka v nemocnici v Newcastle.“

Srdce mi sklouzlo až do kalhot.

„Slečno Stevensová, máme vás tu uvedenou jako nouzový kontakt naší pacientky Phoebe Newmanové.“

Co se stalo? Měla snad Phoebe nehodu? Je v pořádku? Hlavou se mi honila jedna otázka za druhou, ale ani jednu z nich jsem nedokázala vyslovit nahlas. V duchu jsem si vybavila velkou budovu nemocnice v Newcastlu. Když jsem měla zánět slepého střeva, Phoebe se tam se mnou přirýtila autem, že málem způsobila nehodu na parkovišti.

„Slečno Stevensová, jste tam ještě?“ přerušila ta žena proud mých myšlenek.

„Ano,“ špitla jsem. Najednou jsem počítala i s tím nejhorším.

„Paní Newmanová si zlomila nohu v krčku a způsobila si otřes mozku. Teď právě ji operujeme.“

Polkla jsem. Phoebe byla mojí záchrannou kotvou, přestože jsme žily spoustu kilometrů od sebe.

„Ale to... to přece není možné,“ zachraptěla jsem. „Ještě v neděli jsem s ní telefonovala a byla v pořádku. Co se vlastně stalo?“

Pečovatelka si povzdychla. „Včera ráno bohužel upadla, když vycházela ze sprchy.“

„A kdo ji přivezl do nemocnice? Uzdraví se zase?“

„Slečno Stevensová, tohle bychom neměly probírat po telefonu. Je třeba, abyste se co nejrychleji dostavila do nemocnice.“

Odjela jsem z Emerald Bay s předsevzetím, že už se tam nikdy nevrátím. Jenže teď je Phoebe zraněná, a tak jsem s odpovědí neváhala ani vteřinu a snažila se vzpamatovat: „Samozřejmě že přijedu. Ovšem jsem schopná dorazit až zítra.“ Cesta do Emerald Bay mi bude trvat věčnost, dělilo mě od něj přes tisíc kilometrů.

„Nedělejte si starosti,“ uklidňovala mě. „Vaše...“ Očividně hledala správný výraz.

„Babička,“ řekla jsem, protože všechno ostatní by bylo příliš komplikované.

„Vaše babička je u nás v dobrých rukou. Bude ale potřebovat veškerou vaši podporu.“

Zaťala jsem volnou ruku do pěsti, až se mi nehty zaryly do dlaně. Nechtěla jsem ani pomyslet na to, co Phoebe v příštích dnech čeká.

„Je ještě někdo, komu bychom měli zavolat? Nějaký další ro-
dinný příslušník?“ zajímala se pečovatelka.

„Ne,“ zavrtěla jsem hlavou, ačkoli mě nemohla vidět. „Má jen mě.“

„Rozumím. Tak se uvidíme zítra.“

„Smím se vás ještě na něco zeptat?“ zeptala jsem se honem, než stihla hovor ukončit. Ta věc mi nešla z hlavy.

„Samozřejmě.“

„Proč ji operujete až dnes, když upadla už včera ráno?“

Pečovatelka neodpověděla hned. Nakonec řekla tiše: „Ležela mnoho hodin v koupelně, než ji našla sousedka.“

Ani jsem si nechtěla představovat, jak Phoebe leží celý den v bolestech na podlaze. Po tváři mi stekla slza. Lewis okamžitě vstal a přitápnal ke mně.

„Dobře,“ řekla jsem do sluchátka, ačkoli dobrého na tom nebylo nic. „Děkuji vám, že jste mi zavolala.“ V telefonu to cvaklo a ruka s přístrojem mi klesla. Zabořila jsem tvář Lewisovi do kožichu a on se ke mně přitulil.

BILLIE

Nevím, jak dlouho jsem tam tak seděla a přejížděla si ukazovákem po kořeni nosu, dokud jsem se nezklidnila. Phoebe ležela od včerejška v nemocnici a já jsem o tom nevěděla. Dokonce jsem ignorovala příchozí telefonáty! Jak to, že jsem ani nepomyšlela na možnost, že by se jí mohlo něco stát? *Protože právě proto jsi odjela. Aby se jí dařilo dobře. Nepočítala jsi s tím, že by se mohlo stát něco takového.* Cítila jsem se strašně. Phoebe pro mě udělala, co jen mohla – byla člověkem, se kterým jsem mohla kdykoli počítat.

Nakonec jsem vstala a utřela si slzy. „Musíme okamžitě vyrazit,“ vysvětlovala jsem Lewisovi. „Vzpomínáš si na Phoebe?“ Lewis se s ní potkal jen jednou, v Atlantě, kam přiletěla na mé dvacáté narozeniny. Jenže Phoebe se k němu kvůli alergii na psí srst nemohla vůbec přiblížit, aniž by dostala záchvat kýčání.

Pokusila jsem se utřídit si myšlenky. Můj původní plán byl strávit příští týdný na cestě po Great Ocean Road směrem na západ. Jenže teď jsem se musela vydat opačným směrem, zpátky na východní pobřeží. Věci jsme měli uložené v dodávce, takže jsme nemuseli ztrácet čas balením. Vlastně už zbývalo udělat jen jediné.

A tak jsem odhodlaně vstala, obešla dům a zazvonila na zvonek u vchodu. Jenže Kate a Dylan zřejmě nebyli doma. Vrátila jsem se tedy zpátky k dodávce, vytrhla jsem z notýsku list a napsala na něj zprávu, ve které jsem jim vysvětlila, proč musím odjet dřív, než bylo původně v plánu, a poděkovala jim za pohostinnost. Nakonec

jsem list položila na horní schod a zatížila jej kamenem ze záhonu. Lewis na mě čekal před dodávkou a celý natěšený vrtěl ocasem.

„Vyrážíme,“ řekla jsem mu a otevřela dveře u spolujezdce. Když tam vyskočil a uložil se na podlaze v místě pro nohy, naposledy jsem se rozhlédla po zahradě. Až odjedeme, nezůstane tu nic, co by poukazovalo na náš pobyt tady – jako pokaždé jsme po sobě nezanechali žádné stopy.

Poté, co jsem zkontrolovala, jestli jsou všechny skříňky v dodávce pevně zavřené, zatáhla jsem boční dveře, otevřela ty u řidiče a vyhoupla se za volant. Potom jsem natukala do navigace v mobilu Emerald Bay. Opravdu jsem nepočítala s tím, že se tam budu muset vrátit tak brzy.

„Jedenáct hodin jízdy,“ oznámila jsem Lewisovi. „To v žádném případě nezvládneme na jeden zátaž. Uděláme si cestou pauzu.“

Nastartovala jsem motor a vyjela pomalu z garáže. Při zabobování do ulice se lapač snů na zpětném zrcátku divoce rozhoupal. Abych se dostala na dálnici, musela jsem se protlačit napříč melbournským provozem. Když se přede mnou vztyčily věže čtvrti Southbank, pomyslela jsem na Garreta. Jestlipak přijde v některém z příštích dní na Federation Square? Nebo bychom se i tak už nikdy víc nepotkali?

Zkus na to prostě nemyslet.

V myšlenkách jsem se neustále vracela k Phoebe, její operaci a ke skutečnosti, že je úplně sama.

Ani na to teď nesmíš v žádném případě myslet.

Ale myšlenky mi letěly hlavou dál.

Takže ty vážně jedeš zpátky do Emerald Bay. Viš moc dobře, co to znamená.

Raději jsem honem zapnula rádio.

Při překotném odjezdu nebyl čas o ničem příliš dumat, ale teď jsem měla jedenáct hodin, abych se připravila na to, co mě v tom městečku, které už jsem nechtěla nikdy víc spatřit, vlastně čeká.

Toho večera jsem jela pět hodin vnitrozemím a nakonec přes hranici spolkového státu Victoria do New South Wales. Trasa podél pobřeží by byla mnohem hezčí, ale já jsem nesměla ztratit čas. Když už mi začala padat víčka, zastavila jsem v jednom z kempů u dálnice a zaplatila za stání. V Austrálii bylo kempování na divoko zakázané a kdysi jsem musela Phoebe slíbit, že nikdy nezaparkuji sama někde na kraji silnice.

Pokusila jsem se usnout, ale jen jsem se neklidně převalovala z boku na bok. Lewis postřehl, že mi není dobře, a položil mi čumák na břicho. Jeho pravidelný dech mě obvykle uklidňoval, jenže tentokrát to zůstalo bez účinku. Nedokázala jsem totiž přestat myslet na Phoebe. Potřebovala jsem se k ní co nejdříve dostat, a přitom jsem mířila na místo, které bych si vybrala z celého světa jako úplně poslední možnost. A tak trvalo ještě několik hodin, než jsem konečně upadla do neklidného spánku.

Za svítání jsme s Lewisem udělali kolečko po areálu kempu, abychom si trochu protáhli nohy. Muž ve velkém obytném voze vedle nás opékal slaninu a klobásky. Také jsem tedy nakrmila Lewise a sama jsem snědla jen misku lupínků. Vlastně bych měla mít obrovský hlad, protože naposledy jsem snědla něco malého včera v poledne, ale prostě jsem neměla chuť k jídlu.

„Tak pojedeme,“ řekla jsem Lewisovi poté, co jsem zastrkala umyté nádoby do skříněk. „Jsme teprve v polovině cesty.“

Zatímco se podél cesty táhla zelená pole, snažila jsem se nadále na nic nemyslet a soustředit se jen na silnici, ale marně. S každým dalším ujetým kilometrem jsem se cítila zároveň lépe i hůře.

Už jen kousek a objeví se ukazatel směrem Emerald Bay. To místo bych poznala kdykoli, protože když jsem tudy jela poprvé, seděla jsem na zadní sedačce vozu sociální opatrovnice.

„Tentokrát to bude na delší čas,“ slíbila mi a usmála se na mě do zpětného zrcátka. „Jsem si tím jistá.“

Neodpověděla jsem, protože to samé mi slibovala pokaždé. Ale rodiny, do kterých mě umísťovali, byly jen krátkodobými pěstouny. Ani jedna mě nehodlala adoptovat, a čím jsem byla starší, tím byl můj „případ“ složitější. „Případ.“ To slovo jsem zachytila před dvěma roky poté, co máma a táta zahynuli při autonehodě. Neměli jsme žádné blízké příbuzné, a tak mě převzal do opatrovnictví úřad pro péči o mládež. V mých dvanácti letech už nebylo lehké najít rodinu, které by se mě ujaly. Snažila jsem se nedělat si velké naděje, na nikoho si nezvykat a nevytvářet si k nikomu pouto. Bylo to jednodušší než zažívat opakovaně zklamání.

Tentokrát se nejednalo o velkou pěstounskou rodinu jako u předchozích pokusů. Ne, měla se mě ujmout postarší dáma. Představovala jsem si nějakou paní s šedými, natočenými vlasy a zástěrou. Její děti už možná odrostly a ona se mnou určitě bude chtít péct a vařit a večer bude vysedávat v houpacím křesle a plést, protože bude potřebovat svůj klid.

Víc už jsem se mylit nemohla. Phoebe sice měla šedé vlasy, ale nosila je ostríhané na ježka. K tomu červené brýle s tlustými obroučkami a splývavou tuniku. Na uvítanou mě neobjala, jak to dělaly všechny ostatní pěstounské matky, ale podala mi ruku. Okamžitě jsem se v její přítomnosti cítila dobře.

První večer objednala čínské jídlo a společně jsme se uvelebily ve velkých křeslech v obývací místnosti. „Určitě ti přijde vhod, když prosť nebudeš muset mluvit,“ domnívala se a zapnula televizi. „A kdyby se ti přeci jen chtělo, dej mi hned vědět, ano?“

Přikývla jsem a vydechla úlevou – bylo to poprvé za poslední dva roky, co jsem se cítila uvolněně. Přesto jsem byla následující dny skeptická a k Phoebe odtažitá. Jenže ona mi poskytla čas. Za pár dní se mnou zajela na trh, kde jsem si směla vybrat barvu na stěny mého nového pokoje.

„Dobrá volba,“ řekla, když jsem ukázala na kýbl se sluneční žlutou. „Život bývá už tak dost šedý.“ Pokoj jsme spolu vymalovaly, koupily do něj novou postel a skříň a vyskládaly do ní těch pár věcí,

co jsem měla v kufru. V jiných rodinách jsem neměla vlastní pokoj, ale Phoebe zřejmě pevně počítala s tím, že u ní zůstanu.

Z myšlenek mě vytrhl sjezd na Newcastle a Emerald Bay. „Cesta do minulosti,“ zašeptala jsem. Té pečovatelce v telefonu jsem řekla, že Phoebe je moje babička, ale ve skutečnosti jsem ji tak neoslovovala. Nebyla ani mojí adoptivní matkou – jen zákonným opatrovníkem do dovršení osmnácti let. Ne, Phoebe byla prostě Phoebe. Za celý život neupekla jediný dort a nezajímalo ji ani pletení. Zato uměla vyprávět ty nejlepší historky. Dříve bývala úspěšná umělkyně a procestovala snad celý svět, než se nastěhovala zpátky do Emerald Bay. Byla členkou divadelního spolku, chodila si každé ráno zaběhat a bavilo ji vypomáhat na různých akcích ve městě. Se svojí nejlepší kamarádkou Helene, která bydlela ve vedlejším domě, pravidelně někam vyrážely a jednou týdně chodily na partičku pokeru. Neměla vlastní děti, ale dělala, co jen bylo možné, abych u ní našla skutečný domov. Bolest, která mě trápila od smrti mámy a táty, se asi nedala úplně vyléčit, ale Phoebe dokázala, že jsem se opět cítila v bezpečí rodiny. Byla prvním dospělým, který mě bral vážně a zodpověděl všechny mé otázky. Oproti předešlým pěstounským rodinám se ani nepokoušela nahradit mi mámu a tátu. A já jsem stále čekala, že tenhle sen, smět žít u Phoebe, za pár týdnů zmizí – jenže ona mě pryč neposlala. A tak se Emerald Bay stalo mým novým domovem. Přestala jsem být opatrná a otvírala své srdce víc a víc. Když do mého života po krátké době vstoupili Nathan a Taylor, bylo to až moc krásné, než aby to byla pravda. *A nemýlila ses. Skutečně to bylo příliš krásné, než aby to mohlo být skutečné.*

NATHAN

Když jsem se probudil, venku byla ještě tma. Jako vždy jsem nepotřeboval budík – mé tělo si během let zvyklo vstávat přesně v tuto dobu. Vylezl jsem z postele, natáhl si šortky na surfing a mikinu, dlouhé vlasy jsem si svázel do culíku. Potom jsem se potichu vytratil z pokoje. V domě bylo naprosté ticho. Máma, táta a Hazel ještě spali. Proplížil jsem se kolem dveří Hazelina pokoje a dál po schodech do přízemí. Naše boty se válely jako vždy všude možné po chodbě. Máma po mnoha letech vzdala snahu přimět nás, abychom si je pokaždé spořádaně uklidili. Abych nikoho neprobudil, hledal jsem pár stejných tenisek potmě. Vklouzl jsem do nich a vyšel tiše ven. Neoprenový oblek i prkno ještě ležely pod přístřeškem u vchodu, kde jsem je večer nechal uschnout. Naložil jsem obojí do svého starého jeepu a nastartoval jsem motor.

Už svítalo, když jsem vyjížděl z města směrem na sever. Pláž Sunshine Beach měla lepší vlny, ale nejvíc jsem na ní cenil fakt, že tam sotva někdo zabloudil. Už dva roky jsem surfoval pouze na odlehlých plážích, protože na městské Main Beach mi vadilo množství diváků. Otevřel jsem okénko, abych vpustil dovnitř čerstvý ranní vzduch. Před pár týdny byla v tuto denní dobu ještě ledová zima, ale teď se s každým dalším dnem oteplovalo. Po krátké jízdě na hrbolaté cestě se přede mnou vynořil oceán, nad jehož horizontem pomalu stoupalo slunce. Musel jsem se usmát, protože ten pohled mě ani po stovkách svítání neomrzel.